

DEBRECZENI FÜGGGETLEN UJSÁG

EGY ÓRA . . . K 25.—
NEGYED ÉVRE K 75.—
FÉL ÉVRE . . . K 150.—
EGÉSZ ÉVRE . K 300.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

POLITIKAI NAPILAP.

Félmunka

A természetrendelet felülvizsgálására kiküldött kilences bizottság hét napos tárgyalás után tegnap új javaslattal lépett a nemzetgyűlés elé. A bizottság tagjai bizonyára a legnagyobb igyekezettel próbálták tárgyalásaik során a különböző érdekeket összeegyeztetve, a termelők és forgalombahozó közegek mellett a fogyasztó tömegeket is kielégíteni; meg kell azonban állapítanunk, hogy igyekezettük még felsikernek is alig mondható, kevés eredményt járt és javaslatuk nyomán nem igen lámadhat megnyugvás és meglegedettség az országban sehoh.

A buza és a rozs 500. illetőleg 400 koronás átvételi árát a bizottság változatlanul hagyta; a fogyasztók javára csupán annyi ármérséklés történik, hogy a kezelési, őrlési és egyéb költségeket 240 korona helyett 162 koronában óhajtja a bizottság megállapítani métermázsanként. Ezt az eseményt a javaslatból úgy tudja meg a fogyasztó közönség, hogy az a mérséklés az ő számára 320 millió horona megtakarítást jelent. Ez kétségtelenül igaz, hogy ha azonban tekintetbe vesszük azt, hogy az egész államilag igénybevett gabonamennyiségért a fogyasztók még így is három milliórdnál jóval többet fognak fizetni, az első pillanatra szinte megtevesztően nagy, háromszázmillió, összeg imponáló hatása mindjárt erősen lejjebb száll. Az árleszállítás, amit a bizottság keresztülvihetőnek tart, igazán elenyésző csekély méretű, a végéig igénybe vett és megterhelt fogyasztótömegek helyzetén alig-alig enyhít valamit.

Ennél az intézkedésnél sokkal jelentősebb a bizottság előterjesztésének másik része, amely a kiszolgáltatandó fejadagokat óhajtja felemeltetni. A fejadagoknak bőseges és kielégítő mennyiségben való megállapítása valóban talán még az ár kérdésénél is fontosabb és életbevágóbb érdeke a fogyasztók nagy tömegeinek; bizonyos azonban az is, hogy a bizottság által javasolt és a hivatalnoki és munkásosztály legnagyobb részére érvényes 7-5, illetve 8-4 kilogrammos fejadag, amely csak a legnehezebb munkát végző munkásoknál lesz magasabb, semmiképpen sem kielégítő.

Az egész háború és az azóta elmúlt csaknem két év alatt is, talán ez volt a legmélyebb seb mindazok közül, amelyeken át a szerencsétlen középosztály elvérzett: a lisztadagok elégtelen megállapítása. A bizottság által most ajánlott adagokról is megállapítható, hogy egyetlen normálisan fogyasztó embernek vagy családnak a szükségletét sem fedezhetik teljes mértékben. A hiányzó mennyiségeket azután, amelyek megvannak, amelyeket megter-

mett a magyar föld és amelyek elérhetőek lennének, a lánckereskedők és áru-felhalmozók zugraktáraiból kénytelen magához váltani mindenki, vagy ha erre nem képes, üres gyomorral elmélkedhetik az állami fejadag elégtelenségéről. A most kezdődő új gazdasági évben, az idej jó termés esztendejében nem szabad megtörténnie annak, hogy az eddigi sok nyomorúságot és bajt hozott rendszer tovább is fennmaradjon. A lehetősége megvan

annak, hogy az állam teljes mértékben gondoskodjék nyomorgó polgáraitól és megvédheti őket legalább ebben a tekintetben a láncosok és árdrágítók vámpir hada ellen. A nemzetgyűlésnek legelső kötelessége, hogy pótolva a parlamenti kilences bizottság félmunkájának hiányait, a lisztellátás problémáját minden uton és módon a nagy fogyasztó tömegek életérdekeinek megfelelően intézze el.

A katonatanács tagjainak vallomása Tisza István gyilkosainak bűnpörében

Budapest, aug. 14. A hadosztálybíróóság Tisza István gróf gyilkosai bűnpörének mai tárgyalásán a katonatanács tagjait hallgatta ki. Az első tanu **Hókay Bán László**.

Mondada dr. tárgyalásvezető kérdésére a tanu elmondja, hogy 1918 október közepén jött fel Kolozsvárról Budapestre. Itt egy ismerőse vezette be a forradalmi mozgalmakba. A Gizella-téri párt-helyiségben nagyon gyakran megfordult.

Mondada: Voltak-e a Károlyi-párti politikusok között olyanok, akik a katonatanács és a nemzeti tanács között az összeköttetést tartották fenn?

Hókay: Tudtommal **Fényes László**, **Kéri Pál** és **Friedrich István** voltak ezek. **Friedrich** állandóan benn volt a Károlyi-párt helyiségében és azt hiszem, ő adott ki pénzt is propagandacélokra. Bejárt a katonatanács üléseire és híreket vitt a nemzeti tanácsnak.

Mondada: Hallott a nemzeti tanácsban, vagy a katonatanácsban Tisza meggyilkolásáról beszélni?

Hókay: Tudom, hogy 29-én, vagy 30-án **Friedrich**, **Kéri**, **Fényes**, **Csernyák**, **Hüttner** és **Sztanykovszky** résztvettek egy értekezleten az Astoriában és akkor arról volt szó, hogy **Lukasichot**, **Tiszát** és másokat esetleg letartóztatják vagy elteszik láb alól.

Mondada: Kik beszéltek erről?

Hókay: Azt hallottam, **Friedrich** tett ilyen kijelentéseket, hogy a forradalom ellenségeit ártalmatlanná kell tenni és **Kéri** is.

Mondada: Van önnek a merénylet végrehajtásáról közvetlen tudomása?

Hókay: Október 31-én délután az Astoriában voltam. Amikor már sötétedett, katonák jöttek és azt mondták, hogy megölték **Tiszát** Istvánt. Bejött **Dobó**, **Hüttner**, ott voltak **Kéri**, **Gabor**, **Reimitz**, **Purjesz**; azt mondták, hogy ez a nemzet ítélete volt, az ország megszabadult egy nagy zsarnoktól. Egy alkalommal a **Margitszigetre** mentem és találkoztam **Dobóval** és **Horvát-Sanoviccsal**. Megkérdeztem: »Hová mennek?»

Azt mondták: »A várba szájvért!» Kérdeztem: »Miért?» **Dobó** ezt mondta: »Mi öltük meg **Tiszát** és ezért be kell tölteni a szánkat!» Ezután elmondja, hogy a katonatanács tagjai kaptak pénzt. Öneki **Csernyák** azt mondta, hogy a katonatanács tagjai számára 400.000 koronát utalt ki a hadügyi kormány, **Hadzsics** pedig 120—130 ezer koronát utalt ki, a többi elszikkasztotta.

Hókay ezután elbeszéli, hogy **Csernyákkal** a múlt év augusztus 10-én beszélt Bécsben, amikor közölte vele, hogy **Friedrich** le akarja tartóztatni. Nyilatkozatot is adott át neki **Csernyák**, amelyben **Friedrichet**, **Kéri**t és **Pogányt** vádolta meg **Tisza** meggyilkolásának értelmi szerzőségével. Kérte, hogy ezt a nyilatkozatot helyezze el a bécsi lapokban, ő azonban ezt nem tette. Ezt a nyilatkozatot letartóztatása alkalmával átadta **Kiss Árpád** dr. rendőrfogalmazónak. **Csernyák** magát ártatlannak tüntette fel a gyilkosságban. Részletes vallomása során elmondja, hogy október 29-én vagy 30-án volt a katonatanács helyiségében. Akkor a szóban levők egy papírlap fölé hajoltak és ő hallotta a **Tisza** nevé emliteni. Fontos iratai Bécsben vannak, ezek között nagyon fontos dolgok vannak, de nem hozhatja nyilvánosságra, mert beverik érte a fejét.

Sztupka őrnagy-hadbíró: Most nem verhetik be a fejét! Adja meg a címet, elhozhatnánk ezeket az iratokat, amire nem volna szükségünk, azt kiadnánk önnek.

Hókay: Nem adhatom meg a címet. Az iratok közül van egy leírás a **Tisza-gyilkosságra** vonatkozólag, melyet **Kéri**, **Pogány**, **Csernyák** és **Károlyi Mihály** írtak alá. **Csernyák** adta át nekem, franciául van írva. Ha kiadnám ezeket, esetleg, nagy kellemetlenségbe sodornám magam.

Sztupka őrnagy-hadbíró: Ez lehetetlen. Biztosítom magát, hogy használat után visszaadjuk a leveleket.

Hókay újból kijelenti, hogy nem adhatja meg a címet, ahol az iratok megtalálhatók.

Török védő: Mi indította önt

arra, hogy a forradalomhoz csatlakozzék?

Hókay: Az egyeti ifjak ideálja vezetett engem.

Török védő: Kik voltak azok, akik a katonatanácsot létrehozták?

Hókay: Azt hiszem: **Csernyák**, **Friedrich**, **Lengyel**, **Hüttner**, **Pásztor Béla** és **Pethes**.

Török védő: A lánchidi tüntetést kik rendezték?

Hókay: **Fényes László** és **Friedrich István**. Ok mentek karanfogva és vezették a tömeget.

Török védő: Említette, hogy **Csernyák** valami testületet létesített, amellyel meg akarták védeni a zsidókat.

Hókay: Nem **Csernyák** volt az, hanem **Friedrich**. A cionista légiónról volt szó.

Lengyel védő: Mi volt a cionista gárda?

Hókay: Annak idején **Friedrich** volt a védnöke. Tagjai lementek a falvakba és agyonverték a parasztokat.

Mondada: Honnan tudja, hogy **Friedrich** szervezte? Ez a kijelentése nem látszik komolynak.

Hókay: Amikor fenn voltam nála, akkor voltak ott a **Makabek** körből és ő vállalta a védnökséget.

Elmondja, hogy **Károlyit** befolyásolható bolond embernek tartották, akinek nincs helyes esze, akít **Simonyi**, **Henry** és **Kéri Pál** vezettek. **Kéri Pál** uralkodott, **Károlyi** csak aláírt.

Hüttner a tanu vallomására megjegyzi, hogy az említett cionista gárdának az volt a feladata, hogy a hadügyi kormány előzetes engedélyével hitsorsosait megvédje, ahol esetleg veszély fenyegette őket.

Schubert Ágoston dr. szolgálton kívüli viszonyban levő főhadnagy a következő tanu. **Sztanykovszkyról**, **Dobó**ról és **Vágó**ról nem tud sem jót, sem rosszat, **Hüttnerrel** azonban megismerkedésük első pillanatától antagonizmusban volt. Olyan gaztetteket követett el vele szemben **Hüttner**, hogy novemberben fel is jelentette. Olyan dolgokért jelentette fel, amelyekért mások akasztófát, vagy 15 évi fegyházat kaptak; kenyéradó gazdáját, **Korvin Ottót** fel is akasztották. Vallomásaiban elmondja, hogy október vége felé, a lánchidi tüntetés előtt **Hüttner** mint vezérkari főhadnagy mutatkozott be.

Sztupka őrnagy-hadbíró a »Katonaforradalmak« című könyvből olvas fel részleteket. A könyv egyik helyén kiemeli **Schubert** főhadnagy szerepét, aki a hadbírósnál mint jegyzőkönyvvezető szolgált.

Schubert válaszol a felolvasott részletekre. Úgy magyarázza a dolgot, hogy a pártkörbe küldött értesítéssel csupán azt célozta, hogy az ottlevő katonákat megijessze és megrémítéssel eltávolítván őket, megszabadítsa tőlük a pártkört.

A termésrendelet vitája

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, aug. 14. A nemzetgyűlés mai ülését Rakovszky István elnök délelőtt 11 órakor nyitotta meg.

Napirenden van: a gabonaformalmi rendelet revíziójára kiküldött kilences bizottság jelentésének tárgyalása.

Vass József előadó tüzetesen ismerteti a jelentést és kéri annak elfogadását.

Reichl Richárd, Ereky Károly, Dánér Béla szövegezték a jelentéshez.

Sándor Pál kifejti, hogy a begyűjtési költségeket még tovább lehet redukálni. Igen helyes a gabona zárólása, mert ha valaki eladhatja 1200 koronáért a gabonáját, míg más valaki csak 500 koronát kap, ez rossz vért szül. Hibáztatja a nullás liszt 30 koronás árát, ezt alacsonynak tartja, mert a nullás liszt luksusz-cikk, a gazdagok fizessék meg, ha élvezik. Kéri a kormányt, hogy legalább 35 koronában állapítsa meg a nullás liszt árát.

Nagyatádi Szabó István közéletmezési miniszter válaszol a felszólalóknak. Erekynek azt feleli, hogy a begyűjtési differenciát a pénzügyminiszter fogja elszámolni, így volt lehetséges annak redukálása. Sándor Pál álláspontját helyesnek tartja, éppen ezért határozta meg 30 koronában a nullás liszt árát; nincs kifogása ellenben, ha magasabb árakat szab meg a nemzetgyűlés.

A bizottság jelentését a Ház tudomásul vette, azután áttértek az interpellációkra.

A kormánypart ma reggel 9 órakor tartott értekezletén folytatta a termésrendelet tárgyalását. Egyhangulag kimondták, hogy a kilences bizottság javaslatát elfogadják, de azzal a módosítással, hogy egyelőre a falusi lakosságnak három hónapig megengedik azt, hogy liszt helyett gabonát használjon fel.

A proletárdiktatura által okozott károk bejelentése

Tájékoztató közlemény

A proletárdiktatura által okozott károkat vasárnap délelőtt is be lehet jelenteni 9—12 óráig Csobán Endre főlevéltárnok hivatalos helyiségében (városháza, földszint 5. sz.).

A kormányrendelet értelmében bejelentendő minden kár, amelyet Debreczen város lakosai a proletárdiktatura következtében akár közvetve, akár közvetlenül szenvedtek, még akkor is, ha akár nem a proletárdiktatura alatt, hanem későbbben mutatkozott.

Ilyen károk lehetnek:

1. Vörös katonaság vagy más szovjetkötőzek rekvirálási, kihágási, fosztogatásai.

2. Föld megművelésben való akadályoztatás.

3. Munkabér emelkedés miatt előálló többkiadás.

4. Üzemszünet vagy üzemsökkenés, továbbá üzletek zárvatartása következtében elmaradt haszon.

5. Fehér 200 és 25 koronások értékének leszállításából eredő károk.

6. A magánháztartások bármilyen természetbeni kárai.

A kártszenvedett iparosok közölni tartoznak, hogy 1919 március hó 1-én hány munkással dolgoztak.

A kárbevallásnál a terményeknek,

árucikknek stb. nem a mostani értéke számítandó, hanem az akkor érvényben volt árakat kell bevallani.

A nagyobb ipartelepek, hitelintézetek, kereskedelmi vállalatok, amennyiben kárt szenvedtek, egyelőre csak címüket tartoznak bejelenteni a ker. és ipa. kamara titkárságánál, a 100 holdat meghaladó gazdaságok

pedig a városházán földszint 5. sz., ugyanott, ahol a részletes kárbejelentések folynak.

A kárbejelentéseket hétköznapokon délután 3—6 óráig lehet megtenni, mivel délelőtt a levéltár a proletárdiktatura történeti adatainak beszedésével és rendezésével van elfoglalva.

A lengyel nép az orosz föltételek ellen

Foch marsal Bukarestbe utazott — Románia békeállapotban van Oroszországgal — Wrangel tábornok újabb győzelme

Berlin, augusztus 14. Párisból jelentik: Foch marsal tegnap este Bukarestbe utazott.

Bécs, augusztus 14. A lapok írják: A bécsi lengyel diplomáciai körökben kijelentették, hogy Lengyelországban a közvélemény ellenzi az orosz szovjetkormány békeajánlatának elfogadását. A lengyel hadsereg lefegyverzésének követelését nemzeti megaláztatásnak tartják. — Varsóban még remélik, hogy kedvező fordulat állhat be.

Bécs, augusztus 14. A Neue Freie Presse a berlini lapok táviratait közli, melyek szerint az oroszok Pultuskznál átlépték a Narw folyót és Illovonál benyomultak a danzingi korridorra.

Bukarest, augusztus 14. A román hivatalos Damian-ügynökség jelenti: A román kormány a

következő választ küldte az orosz szovjetkormánynak:

Románia nincsen hadiállapotban Oroszországgal, tehát nem kezdhet béketárgyalást a háború befejezése végett. Minthogy Románia és Oroszország közötti tényleges békeállapot van, ez csupán rendezésre szorul és ezt a két kormány meghatalmazottai végezhetik végül, hogy Románia abban a hitben nevezett meg delegátusokta a tervezett konferenciára, hogy Oroszországgal békeállapotban van.

Konstantinápoly, aug. 14. (Havas) Wrangel tábornok csapatai megverték a 13-ik orosz hadsereget. Összesen 4000 foglyot ejtettek, 4 pécélos vonatot, 150 géppuskát és 39 ágyut zsákmányoltak.

Az új szintársulat

Szeptember 10-én nyílik meg az új szezon

Kardoss Géza, a Csokonai-színház új igazgatója tegnap beadványt intézett a városi tanácshoz a Csokonai-színház megnyitására vonatkozólag. Előterjesztésében rámutat arra, hogy a szegedi színház esti 16.000, a miskolci, kaposvári stb. vidéki színházak esti 14.000 koronás bevétele mellett a Csokonai-színháznak esténként legalább 11—12.000 koronás bevétel kell elérnie, hogy a mai nagy rezsijét fedezni tudja. Kardoss Géza kéri továbbá, hogy engedélyezzék a már régóta tervezett D. bérletrendszer meghirdetését, amellyel kielégítheti a közönség minden bérleti igényeit. Bejelenti, hogy ifjusági-, katonas- és munkás-előadásokat kíván rendezni 5 koronás belépő jegyek mellett s karácsony hetében egy teljesen ingyen gyermek-előadást tart a hadiárvák és a szegény gyermekek részére. Bejelenti, hogy több mint 1.000.000 koronás befektetéssel jórészt a fővárosi színházaktól szerezte be felszerelését, diszleteit, valamint a város diszleteit is fővárosi iparművészekkel festeti át, hogy a kiállításban is fővárosi nivót tudjon mutatni. Gondoskodott arról, hogy a Csokonai-színház színpadán csak a legkiválóbb erők tolmácsolják a magyar szót, amelynek diadalmasan kell visszhangozni újra a Kárpátoktól az Adriáig. Társulatának névsora a következő:

I. vezetőség: Kardoss Géza igazgató, rendező, bpesti Vigszínház tagja, Petrik József igazgató-helyettes, főrendező, bpesti Madách-és Kamara-színház volt főrende-

zője, Sajti Imre irodai titkár, Altmann Imre gazdasági titkár, László Gyula drámai rendező, Arkossy Vilmos operett-rendező, Müller Mátyás karnagy, a szegedi színház v. tagja, Erdélyi Kálmán főügyelő, Poprádi Árpád sugó, Völgyi Rózi sugónő, a bpesti Vigszínház v. tagja, özv. Koháry Gyuláné pénztárosnő.

II. Személyzet: Arkossyné Szabó Irma drámai anyaszínésznő, hősnő, a kassai színház volt tagja, Bakoss Sarolta tragika hősnő, Bodán Margit koloratur-énekesnő, népszínműénekesnő, a kassai színház volt tagja, Buday Ilona szubrett énekesnő, a pozsonyi színház v. tagja, Egyed Lenke vigjáték-és operett-komika, Halasi Mariska hősnő, a pécsi színház v. tagja, Halasiné Serfőzy Etel komika, a pécsi színház v. tagja, Kaszab Anna szende, a budai színház volt tagja, Kűszler Irén ballerina, a drezdai opera volt prima-ballerinája, I. Lukács Julia anyaszínésznő, a debreceni színház volt tagja, Rác Ada táncos szubrett, Somlár Stefi énekes naiva, a győri színház v. tagja, Székely Zizi naiva, Turayné Z. Irma anyaszínésznő, a debreceni színház tagja, Turay Lenke társalgási színésznő, Arkossy Vilmos kedélyes apa, buffó-komikus, a kassai színház v. tagja, Bánhid József bonviván, szerelmes színész, a bpesti Madách-színház volt tagja, Heltay Andor jellemszínész és komikus, a bpesti Madách-színház volt tagja, Kardoss Géza színész, a bpesti Vigszínház tagja, Kubányi György énekes színész, László Gyula apa és jellemszínész, Mátray Jenő jellemszínész, a bpesti Andrassy-uti színház volt tagja, R. Nádossy István naturburs és társas komikus, a budapesti

Király- és Magyar-színházak volt tagja, Pintér Dezső jellemszínész, az aradi színház v. tagja, Rohonczy Mihály operett-bonviván, a budapesti Király- és Magyar-színházak volt tagja, Rónay Viktor hős és jellemszínész, a párisi színház v. tagja, Szalma Sándor opera-, operett-, népszínmű-bariton, énekes bonviván, a miskolci színház v. tagja, Szendrő Lajos hősszínész, a miskolci színház v. tagja, Szigeti Jenő operett-buffó és táncos komikus, a debreceni színház tagja, Torma Zsiga opera-, operett-tenor, a szegedi színház v. tagja.

III. 24 tagu karszemélyzet.

IV. Zenekar: a debreceni házi-erzed 24 tagu zenekara.

A szintársulat tagjai augusztus elején érkeznek Debreczenbe, szeptember elsején már meg is kezdik a próbákat. A megnyitót előadást szeptember 10-ére tervezik, amely alkalommal Csorlos Gyula és Fazekas-Frey Imre irreudenta drámáját, a *Silvió kapitányt* hozzák színre.

A fenti névsorból már előre is megállapíthatjuk, hogy az új szintársulatba megvannak a kellő színész-anyag és az egyéb kellékek ahhoz, hogy az eddigi társulatoknál magasabb nivóju és tökéletesebb előadásokkal, legalább jórészt kielégíthessék a debreceni közönség igényeit. A legtöbb szerepkört igazán elsőrangú színészek fogják betölteni, sok jót ígér a külön főrendező szerződtetése, valamint a házi-erzed kitűnő zenekarának közreműködése is. Ha a társulatot és különösen a vezetőséget ezután is igaz művészi szellem és ambíció fogja vezetni munkájában, meglévő eszközeikkel, az eddig hamis irányba terelt, elrontott közizlésnek nevelésével és finomításával, bizonzára elérhetik mind azt a szellemi és anyagi előnyt, amire csak igényt tarthatnak. Lelkesedés, ambíció, komoly munka azok az eszközök, amellyel feltétlenül és egészen biztosan megszerzik az új társulatnak a megértést, a sikert.

A csehek katonai készülődései

Budapest, aug. 14. A Magyar Kurir-nak jelentik Pozsonyból:

A cseh kormány az összes szabadságon levő katonai személyeket bevonultatta csapattesteikhez. A morvaországi határon a katonai vonatok szállítása egyre tart. Menekült vasutasok jelentése szerint a lőszerszállítványokat hamis felirással látják el, hogy a magyar lakosságot megtevéssék. A statáriális rendelet védelme alatt a rekvirálást nemcsak a termésre, hanem a hadseregnek a mozgósítással kapcsolatos minden egyéb szükségleteire is kiterjesztették. Minden falu katonasággal van megrakva.

Miután a *Matin* jelentése szerint Benes külügyminiszter Párisban kijelentette, hogy Csehországnak nincs szándékában az orosz bolsevistákkal szemben a harcot fölvenni, így tehát közvetve bevallják, hogy ezek a készülődések Magyarország ellen irányulnak.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

Legjobb cipőket készít **Grünwald**

cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

Kész leánykaruhák és kabátok **Fazekasné nőldivattermében**

elsőrangú kivitelben kaphatók

Lóky Béla budapesti igazgató lett

A főváros, ez a telhetetlen Babel, ismét magába szívja a vidéknek egy nagy értékű emberét. Lóky Béla dr-t a piarista-rend fölrendelte Budapestre az ottani piarista gimnázium vezetésére. Bizonyára nagy kitüntetés a fővárosban az ország egyik legrégebbi és legtekintélyesebb középiskolájának élén állani, az is bizonyos, hogy dr. Lóky Béla teljes mértékben hivatott egy ilyen fontos állás betöltésére, de mi most nem a kitüntetését nézzük, nem a Lókyra váró nagy feladatot akarjuk fejtegetni, hanem csak azt a rendkívüli veszteséget érezzük, amelyet Debreczen közoktatási ügye és társadalmi élete szenved Lóky távozásával, azokról a nagy, igazán nagy érdemeiről akarunk megemlékezni, amelyeket Lóky Béla debreczeni tíz éves működése alatt szerzett a tanításnak, a nevelésnek, a művelődésnek széles mezején.

Lóky Béla megtestesülése volt azoknak a kiváló sajtóságoknak, amelyek a piarista tanítórendet jellemzően ékesítik: az erős magyarságnak, a türelmes felfogásnak és a pedagógiai készütségnek. Debreczenben, ebben a szinmagyar városban — természetesen — nem volt szükség magyar érzését különösebben kimutatnia, mint például Kolozsvárt, de annál több alkalom kínálkozott türelmességének, békés, megértő gondolkodásának a tanítására. Ennek a feladatnak szinte diplomáciai művészettel felelt meg. Amíg ő igazgatta a debreczeni piarista gimnáziumot, a legszivezebb viszony állt fenn a debreczeni középiskolák között, még pedig nemcsak a hivatalos, hanem a magánértekezésben is. A piarista rendház a háború előtti jó időkben sokszor látta vendégül Debreczen tanügyi és más társadalmi előkelőségeit felekezeti különbség nélkül, akik mindannyian otthon, mert egy művelt, magyar házában érezték magukat, amelynek levegője hazafiság, tisztult vallási felfogás és nemes gondolkodás páráival van tele.

Szorosabb értelemben vett pedagógiai hivatásának is nem kevésbé megfelelt Lóky. Szaktárgyaiban, a mennyiségben, mértanban, fizikában való jártasságát minden tanügyi ember ismeri és elismeri, kitűnő kézikönyve fényesen bizonyítja, de ezenkívül a gyakorlatban, a katedrán is mester: Lóky nemcsak népszerű igazgató, de kedvelt tanár is. Hogyne volna kedvelt, mikor minden tanítványával humanusan bánik és mikor nem tesz különbséget katolikus, protestáns és zsidó növendékek között.

Egy olyan nagy intézetnek a vezetése, gimnáziumnak és rendháznak az igazgatója bizonyára egész embert követel, de azért dr. Lóky Béla ráért társadalmi munkásságára, a közművelődés szolgálatára is. Lelkes buzgósággal és fényes eredménnyel rendezte éveken át az u. n. csütörtöki estéket, amelyek ismeretterjesztő előadásokkal, ének- és zeneszámokkal a tanuláshoz és szórakozáshoz kedves alkalmat adtak és amelyek a debreczeni piarista gimnázium disztermét a művelődésnek és jótékonyágnak templomává avatták. Ezek a kultúra és humanizmus jegyében rendezett

összejövetelek, amelyeknek bevételeiből sok szegény tanuló ruházódott vagy másnemű segítséget kapott, bizonyára sokat tettek a katolikus társadalom együtartozásának előmozdítására, a katolikus lelkek egybeforrasztására anélkül, hogy a kálvinista Róma felekezeti érzékenységét csak legkevésbé is bántották volna.

Dr. Lóky Béla tíz évettől Debreczenben, amelyeknek nagyobb fele háborúban, forradalomban, megszállásban folyt le

Merénylet Venizelos ellen Párisban rálöttek a görög miniszterelnökre Venizelos megsebesült

Berlin, augusztus 14. Párisból jelentik: Venizelos görög miniszterelnök ellen csütörtökön éjjel, amikor elakart utazni Párisból, a lyoni pályaudvaron merényletet követtek el. Két ember megtámadta a miniszterelnököt és revolverből összesen ötször rálőtt Venizelosra, akit két lövés megsebesített.

Mind a két merénylőt letartóztatták. Mind a ketten görög emberek. Az egyik 23 éves, a görög hadseregben hadnagy, a másik 25 éves hirlapíró.

Főlemelik anyirbátori vasut viteldiját

A polgármester budapesti utja — A szovátibirtok ügye

Márk Endre udvari tanácsos polgármester tegnap délután érkezett vissza két napos budapesti utjáról, amelynek eredménye felől ma délelőtti rendkívüli tanácsülésben számolt be.

A polgármester Májerszky Mihály helyi vasuti igazgatóval együtt részt vett a debreceni-nyirbátori h. é. vasut végrehajtóbizottsági ülésén, ahol személyzeti ügyek, fizetésrendezési kérdések, tisztviselőknek nyújtandó kedvezmények és háborús segélyek kedvező elintézése mellett a viteldijemelés kérdésével foglalkoztak. A bizottság úgy határozott, hogy a viteldijakat a debreceni-nyirbátori helyiérdekű vonalán is főlemelik az állami mérték szerint.

A debreczeni gazdák tudvalevően elégedetlenségüknek adtak kifejezést az Altruista-bankkal szemben, hogy a szovátibirtok földosztása körül elhanyagolta a debreceni gazdák érdekeit. Mint jelentették, a törvényhatósági bizottság utasította a tanácsot, hogy a parcellázás körül teljes mértékben igyekezzenek érvényt szerezni a debreceni gazdák érdekeit védő régebbi közgyűlési határozatnak. A polgármester ez ügyben felkereste Lovass vezérigazgatót, aki előtt összegezte a debreceni gazdák panaszait. A vezérigazgató azt a feleletet adta, hogy a debreceni közvetlen árverések részére 1927. kat. hold 800 négyszöglet biztosított a bank s a jogosultak részére földet tartott fenn, amelyet azonnal megkapnak, mielőtt a bánatpénzt lefizették s a szükséges formasságoknak eleget tettek. Kifogásolták a debreceniek azt is, hogy a szovátinak adott földeket érteken alul becsülte meg a bank, aminek következményeképp viszont a debreceniek részére átadott földeket érteken felül becsülték föl. A vezérigazgató erre nézve kijelentette, hogy érdekelték beleegyezésével a bank hajlandó újabb becsülést fogantatni.

A tanácsülés fölkeresése a polgármester a vezérigazgató választás irásában közölte a Debreceni Gazdasági Egyesület elnökségével.

Ez az évtized a hasznos munka, az áldásos tanügyi és társadalmi tevékenység időszaka volt. Rend és béke, fejlődés és haladás uralkodott a rábizott gimnáziumban és egyéb, fontos intézményekben. Most mikor itt hagyja városunkat, egyrészt a megbecsülés és elismerés marad utána kedves emlékül, másrészt őszinte jó kívánság, a további sikerek iránti biztos remény kíséri működésének új színhelyére, Budapestre. Pedagógus.

Rekvirálni fogják a gabonát ha a gazdák nem szállítják be a kiszabott kontingenst

A termény átvétele az utóbbi időben lassú ütemben folyik és egyáltalában nem felel meg azoknak a várakozásoknak, melyekre a kezdeti kecsesítő kilátásai feljogosítottak. Egyes vidékekről ugyanis, ahol elegendő mennyiségben állott rendelkezésre a csépléshez szükséges szén és benzin, ott félték az uradalmakból már jelentékeny mennyiséget beszolgáltattak. Sajnos, ez a beszállítási készség azonban nem általános. Az Aruforgalmi R. T. teljesen kiépített hatalmas szervezete épp ezért nem is fejtheti ki sok helyütt teljes munkaerőjét.

A Részvénytársaság egyik igazgatója, Csanády Aurél, aki a vidéki szervezet kiépítését intézi, országos körutja alkalmával szerzett benyomásai alapján a pangás okait részint a közszéki közgazdaság lassúságában, részint a termelők szűkeklésében és rövidlátásában véli.

A legtöbb helyen ugyanis a termelők minden módon huzzáshalasztják a beszállítást, minden kirovást ellen felszólalnak, felelőnek, sőt terményeiket már most elvermelik, csak hogy minél több gabonát értékesíthessenek szabad forgalmi áron. Természetesen ily körülmények között a kormány kénytelen lesz a legerélyesebben fellépni és a kötelezettségüknek meg nem felelő egyes termelők ellen szigorú igénybevételel fogantatni.

Ha az illetők terményeiken már tudtak, vagy azokat elrejtették, hogy azok az igénybevételel eljárás során feltárára nem kerültek, az igénybevételel nemcsak a természetesen által érintett gabonaneműekre, hanem az illető árpa- zab- tengeri- és esetleg egyéb termésére is ki fogják terjeszteni. Az ilyképp igénybevételel készletekért jóval alacsonyabb árakat fognak fizetni, mint amekkorát az a gazda igényelhet, aki a reá kirótt mennyiséget a bizonyos által megszabott időben beszolgáltatta.

Egyébként az is megeshetik, hogy ha a termelők lanyhasága egészen általánossá válik, a kormány nem fog kitérhetni az országos igénybevételel rendelése elől.

Vass József lesz a közlemezési miniszter

Budapest, aug. 14. Egészen a legutóbbi napokig befejezett dolognak tartották, hogy miután nagyváradi Szabó István átveszi a földművelésügyi minisztérium vezetését, Hencz Károly lesz az új közlemezési miniszter, akinek kinevezését erre a hétre várták. A kinevezés azonban eltolódott, mert Hencz Károly olyan természetű elvi követeléseket állított fel, amelyek teljesítése körül nehézségek támadtak. Ma már az új közlemezési miniszternek nem is Hencz Károlyt, hanem Vass József képviselőt emlegetik, akinek kinevezését a jövő hét végére várják.

Friedrich mentelmi sérelme.

Mint ismeretes, Beniczky Ödön képviselő a nemzetgyűlés csütörtöki ülésén bejelentést tett arról, hogy Friedrich Istvánt állítólag olyan módon őrzik a lakásán, ami a mentelmi jogának sérelmét jelenti. Ebben az ügyben ma délelőtti összehívták a mentelmi bizottságot s az ülésre Friedrich Istvánt is megidezték. A bizottság ülése délelőtti fél 12-kor kezdődött, Erekly Károly elnöke alatt, azonban Friedrich nem jelent meg, hanem levelet küldött, amelyben közölte, hogy egészségi állapota akadályozza a megjelenésben.

Száraz kolbász, pácolt paprikás szalonna és csemege-
:: sajt különlegességek ::
CSIGE KÁLMÁN
finom hentes-csemegeüzletében,
Batthyányi-utca 6. szám

A helyivasut alkalmazottainak fizetésrendezése

Megirtuk annak idején, hogy a helyivasut alkalmazottai arra kérték Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispánt, járjon közben az igazgatóságnál a fizetésemelésük érdekében. A főispán szorgalmazására az igazgatóság foglalkozott az alkalmazottak kérésével és Májerszky Mihály igazgató ma arról értesítette a főispánt, hogy a kérdést kielégítő módon oldották meg.

Észerint a kocsivezetők, jegykezelők és más állandó alkalmazottak aug. 1-től visszamenőleg havi 150 kor. fizetésjavításban részesülnek, ezenfelül összes liszt-szükségletüket az igazgatóság szerzi be s azt a tavalyi kedvezményes árnak adja át nekik vagyis a kenyérliszt kilóját 70 fillérért, a főzliszt kilóját pedig 1 korona 50 fillérért. Az igazgatóság egyben ígértet tett arra is, hogy ha a tisztviselők olcsóbban kapják a lisztet, ők is leszállítják az árát, ellenben marad ez az ár akkor is, ha a tisztviselők lisztje drágább lesz.

A kedvezmény a fizetésjavítással együtt 830,000 kor. kiadás-többletet jelent a helyivasut költségvetésében.

— A lisztkönyvek kiosztása. Ertesítjük alakosságot, hogy az új lisztkönyvek kiosztása a lisztirodáknak I. évi augusztus 15-től kezdődőleg további intézkedésig vasárnap d. e. 9-től 11 óráig, hétköznapokon d. e. 8-tól 1 óráig, d. u. 3-tól 5 óráig tart.

A testületek lisztkönyveit a testületi lisztirodában (Capó-u. 15. sz. alatt) átvehetők.

Cipők legjobb minőségben
készen és méret után
olcsón beszerezhetők.

Grünwald-cipőüzem
Sas-utca 4., Kölcsonsegélyző-épület.

HIREK.

— **Statáriális főtárgyalás a lipótköruti gyilkosságok ügyében.** Budapesti tudósítók jelentik: Gadó István dr. nagybicskeréki törvényszéki elnök, a budapesti rögtönítélő bíróság vezetője kedde tüzte ki a főtárgyalást a Club-kávéházi gyilkosságok ügyében.

— **A magyar közszolgálati alkalmazottak ellátási könyvét** ezután a számfőtárgyalók fogják az igényjogosultaknak kiadni. Az igénybejelentési nyomtatványokat folyó hó 16-tól, hétfőtől a pénzügyigazgatóság számvétség előterében (pénzügyi palota, földszint) vehetik át a tagok. Az igénybejelentések lekiismeretes kiállítására és a számfőtárgyalóknál leendő benyújtása minden tagra nézve nagyon fontos, mert a kezében levő ideiglenes igazolvány 8 nap múlva érvénytelen. M. kir. pénzügyigazgatóság.

— **A kenyérsütés szabaddátétele.** Minthogy a 25000 koronán felüli jövedelemmel bíró ellátatlan közönség a vonatkozó kormányrendelet értelmében augusztus hó elsejétől kezdődőleg hatósági lisztellátásban nem részesül, e közönség kenyérellátásának könnyítése végett a kenyérsütést augusztus hó 16-tól kezdődőleg szabaddá tesszem. Ehez képest, mindazok, akik a kenyérnek iparszerű, vagy háziiparszerű előállítására az iparhatóságtól, illetve rendőrhatalóságtól szabályszerű engedélyt nyertek, a kenyéret szabadon készíthetik és árúsíthatják.

Hasonlóképpen szabaddá tesszem a levesbevaló tészta, (száraz tészta, tarhonya stb.) továbbá a kenyérről azonos elbírálás alá eső egyéb sütemények és sülttészta forgalmát is.

Ezt a rendelkezést abban a feltevésben tesszem, hogy a kibocsátandó közlemezési miniszteri végrehajtási utasítás ugyanilyen intézkedést fog tartalmazni.

Debrecen, 1920 augusztus hó 14-én. Zöld, tb. tanácsnok.

— **Esküvő.** Székács Erzsébet és dr. Békés Kálmán 17-én házasságba lépnek. (Nyíregyháza, Deák Ferenc-utca 19. Minden külön értesítés helyett.)

— **Menekültek figyelmébe.** A svéd misszió által szeretetadományként beérkezett hering hétfőn és kedden délelőtt 8—1-ig ki fog osztani, miért is felhívjuk menekültjeinket, hogy igazoló könyveikkel az átvétel végett jelentkezzenek a jelzett napokon. Az O. M. H. debreceni kirendeltsége.

— **Ujabb 50 festmény** érkezett a kiállításra. Debrecen város értelmisége emlékszik még a városháza és a megyeháza nagytermében rendezett kiállítások nivójára, melyek Radó Sándor műkereskedőnek illesztését dícsérték. Az akkor elért erkölcsi siker jogositja őt fel, hogy a Debreceni műpártoló közönség figyelmét felhívja arra a körülményre, hogy több ösmert nevű festőművész alkotását olcsó áron eladja. Már eddig is sok értékes kép került a debreceni úri szalonok falaira. A kiállítás vasárnap délután 2 óráig lesz nyitva.

— **A Nyukosz közleményei.** A fiók választmánya minden kedden délután 5 órától fél 6 óráig állások és munkaalkalmak ügyével foglalkozik. Felszólítjuk a férfi és női tagjainkat, akik állásokra és munkára reflektálnak, a jelzett időben és napokon a titkári hivatalban (Péterfia-u. 20.) megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

— **Adományok és kedvezmények a menekülteknek.** Az elmúlt héten a számvétség és mindennemű költség szomorú napjait élő menekült véreink javára befolyt szeretetadományképpen Barkóczy Gábor úr 100 korona perselypenz címén befolyt 590 korona. Kedvezményt ajánlott fel a Törő-féle vendéglő új gazdája, Buzás úr 6 keresztény menekültnek 1 hónapi étkezésre azon feltétellel, hogy annyit fizessenek, amennyi tőlük kitélik. Fogadják a

jószívű adakozók a menekültügyi hivatal hálás köszönetét. Országos Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltsége.

— **A körletparancsnok fogadó-napjai.** Hegedüs Pál tábornok, katonai körletparancsnok fogadó-napjai egyházi és polgári hatóságok és magánügyének részére: hétfő, szerda, péntek délelőtt 11 órától 12 óráig. A meghatározott fogadói időn kívül Hegedüs Pál tábornok senkit sem fogad.

— **Farkas László bank- és tőzsebizomános Debrecen.** Ferenc-József-ut 61. Foglalkozik külföldi pénzek (dollár, márka, lei, sokok) vételével és eladásával, ingatlanok eladásával, tőzsdei ügyletekkel stb.

— **Házasság.** Keppich Béla és Siegelmann Ilonka házasságot kötöttek.

— **Uj állampolgár.** Temelkőf Sztójan cukorkakészítő, aki Macedóniában született és 7 év óta debreczeni lakos kérte, hogy magyar állampolgár lehessen. Márk údv. tan. Endre polgármester az állampolgárság elnyerés iránti kérvényt pártoló javaslattal terjesztette fel a belügyminiszterhez.

— **Két 80 éves öregasszony bántalmazója.** Nagy Imre munkás tegnap este ittas állapotban tért haza Kinizsy-utcai lakására. Ittas állapotában garázdálkodni kezdett; a Kinizsy-utca 7. számú házban rátámadt Takács Istvánné 82 éves, magával tehetetlen öregasszonyra és azt agyba-főbe verte. A házban lakik még egy hasonló koru öregasszony, a 80 éves Lukács Ferencné. A részeg ember őt is megtámadta és megverte. A két öregasszonyt súlyos állapotban a kórházba vitték. Nagy Imre ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Csak halottkémi bizonyítvánnyal lehet temetni.** Előfordult, hogy egyik temetőző intézet az elhalt egyént nem jelentette be anyakönyvezés végett az anyakönyvi hivatalnál, csak mikor már a temetés megtörtént. A polgármester köirattilag felhívta a debreceni összes temetőző intézetek tulajdonosait, hogy ezentúl a temetést addig ne eszközölgék, míg a hatósági halottkém halotti bizonyítványát kézhez nem kapják.

— **Uj héttal.** Szalánczy József kollegánk, a Debreceni Ujság segédszerkesztője Családi kör címen hetenkint egyszer megjelenő szépirodalmi és társadalmi lapot indít. Az új lap még augusztusban megjelenik.

— **A pintér-munkák árai.** — A debreceni pintér iparosok által készítenő munkák és anyagok díja: I. Uj hordók literenkénti ára 6,50 korona. II. Boroshordóba illesztendő donga vagy fenék, ára a behelyezési összes munkadíjjal és fenékszeggel együtt: 50 literig 1 donga vagy 1 fenék 20 K, 100 literig 25 K, 150 literig 35 K, 200 literig 45 K, 300 literig 55 K, 400 literig 65 K, 500-600 literig 75 K, 700 literig 85 K, 800 literig 90 K. III. Tisztítás gyalulással együtt: 50—100 literig 30 K, 200 literig 35 K, 300 literig 45 K, 400 literig 55 K, 500 literig 65 K, 600 literig 75 K, 700 literig 80 K, 800 90 K. IV. Vasabroncs fejes szeggel együtt: 50—100 literig 20 K, 200 literig 30 K, 300 literig 40 K, 400 literig 50 K, 500 literig 60 K, 600 literig 70 K, 700 literig 80 K, 800 literig 90 K. Ezen árak a régió és hason százalékos is magukdan foglalják. Aki ezen árszabályban foglalkozik kijátssza vagy a megállapítottnál magasabb díjakat kér, követel vagy fogad el, az az árdrágító visszaélések üldözését tárgyzó 1920. évi XV. t.c. és az azt kiegészítő kormányrendeletek szerint bünhődik. Ezen árszabály 1920. augusztus 12-én lép életbe és minden pintér üzletben közzétesztendő. Debrecen, 1920. aug. 9. Árvizsgáló bizottság.

— **Uj lisztkönyveit** úgy lisztre, mint fehér és barna kenyérré, előjegyzésre elfogadja Rubinstein Béla Miklós-u. 22. sz. fűszerkereskedő.

— **Frank Sándor** cégnél Piac-u. 42. nõi felöltők, kosztümök, ruhák és blousok legolcsóbb árakban.

— **Ócska tankönyveikért** legtöbbet fizet Aczél antiquáriuma Első Takarékpálota.

— **Ellopott kerékpár.** Herceg József molnártól a Diószegi-ut 22. sz. alatt levő malom-gépházából ellopták mintegy 3000 korona értékű kerékpárját. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Ma jelent meg a Színház és Sport** legújabb száma, igen érdekes színházi és sport tartalommal. Ára 3 korona.

— **Dr. Zempléni V. Gyula** születésnőorvos rendelését áthelyezte Piac-utca 16. I. em. 2. alá, az Alföldi Takarékpénztár palotájába. Rendel. hétköznap d. u. 3—5.

— **Női és gyermek** harisnyák óriási választékban, meglepő olcsó árakon. Tiszviselőknékrengedmény. Lantos-áruházban, Csapó-utca 41.

— **Orvosi hír.** Dr. Nagy József születés, nőorvos Piac-u. 4. sz. rendelőjében rendeléseit szülészeti és nőbetegek részére megkezdte. Rendel. d. e. 9—10. d. u. 2—4.

— **Olcsóbb vasúti díjtételek** tud cégnék ügyfeleinknek nyújtani a gyűjtő-kocsik rendszeres járatása által Budapest—Debrecen és Debrecen—Budapest között. Ez ügyben felvilágosítással szívesen szolgál az Ullmann és Seligmann szállító-céj Verbőczy-utca 2.

— **Uj tűzhelyek** kaphatók, tűzhely javításokat elvállal Fekete Lajos lakatos mester. Piac-utca 66. Ugyanott egy kettős Wertheim kassza eladó.

— **Női kabátokra legalkalmasabb velour szövetek** legjobb színekben érkeztek Feldheim Testvérekhez, Király-utca 4.

— **Eredeti Singer Centrál Bobbin** sülyesztő és egyszerű varrógépek, házi és ipari használatra érkeztek. Varrógép alkatrészek, tűk és finom gépolaj kapható. Mindenféle rendszerű varrógépek javítását elvállaljuk. Singer Co. varrógép r.-t. Debrecen, Piac-u. 79.

— **Az iskolai** évre egy tanuló teljes ellátásra elfogad izr. család természetbeni fizetés mellett. Cím a kiadóhivatalban.

— **Czipők** készen és mérték után a legolcsóbban beszerezhetőek Weinberger cipőgyár cipőáruházában Piac-u. 65.

— **Villamos szakmába** vágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55. Telefon szám 168.

— **Legfinomabb** gypaszövetek Kupfer és társánál Kistemplom-bazár.

— **Koros Sándor** ujonnan átalakított úri és egyenruha divatüzlete, Piac-utca 69. Nagy raktár divatszövetekben és az összes katonai felszerelésekben.

— **Értékek** őrzésére kézi vaspenzszekrények (Wertheim vaskazeták) különféle nagyságban kaphatók: ifj. Losonczy János cégnél József királyi herceg-utca 16. szám.

— **Legrosszabb nyakkendőit** ujjáalakítják Kolosné nyakkendőtermében, Rákóczi-utca 23.

— **Már mindenki** tudja, hogy a Sella e-i-féle kivételben készült katonai és polgári ruhák a legelegánsabbak és mégis a legolcsóbbak. Péterfia-utca 42.

— **Friss élesztő** kapható a reggeli órákban Rosenthal Sándornál, Csapó-utca 19.

— **Iskolai czipők, fiú és leányka** Lindenfeldnél, Kossuth-utca 4.

— **Eladó** hencsertakarók, szalonszőnyegek, bőrfotelek, diványok, hencserek, löszőr afrikamatracok, Schöberli ágyszőnyegek, kárpitosnál Hatvan- és Zugó-utca sarok.

SZÍNHÁZ.

— **Ma Vig-est a Vigszínházban.** Kötő szórakozásban lesz része ma este a közönségnek a Vigszínházban. Az Egyetértés színjátszó társasága tagjai és a Vigszínház elsörendű tagjai együttes programmal Vig-est rendeznek. Műsoruk csupa vidám aktuális újdonság, ének, dal, tánc és komédia lesz. 9 órakor a földszinti nagy körfolyosón zenés confetti korzó Kiss Béla muzsikája mellett. Fellépnek, Gombos Lola, T. Simkó Gizi, Árkossi Olga, Thémer modern tánc-kettős, Vadkerti Endre, Szvitlik Ferenc, Varga Simi stb. Nagy az érdeklődés, különösen a fiatalok körében, akik erősen készülnek a hangulatos estére. Jegyek a pénztárnál előre válthatók.

— **Fővárosi művészek a Vigszínházban.** A József kir. herceg fővénkönsége alatt álló Menekülteket védő szövetség a menekültek felségélyezésére nagyszabású művész estélyeket rendez f. hó 17, 18, 19 és 20-án a Vigszínházban. A szenzációs műsor keretében kiváló fővárosi művészek lépnek fel. Szent István-napján mésekkelt helyáru délutáni előadást is tartanak. A jegyeket a Vigszínház pénztára árusítja.

— **Rejtelmes történetek.** Poe Edgar világhírű öt elbeszélése filmen, kitűnő beállításal és elsőrangú rendezéssel osztatlan tetszést aratnak az Arany Bika moziban. Nem lesz ember, aki ezekben a képekben ne találja teljes gyönyörűséget. Ma utoljára lesz műsoron.

— **Bourlingtoni jaguár** I. Pearl White, a szépséges amerikai színésznőt legjobb szerepében látjuk ezen a filmen, melynek története egy gazdag család vizsalyát adja, igazi amerikai izű érdekfeszítő rejtélyekkel. Ma utoljára az Apollóban.

— **Cirkusz apachok** IV. befejező rész ma utoljára az Urániában.

— **A mozik hétfői műsorai.** Glyn Ellinor világhírű regénye, az Érdekházasság 5 felvonásban az Urániában. — Az Apollóban: Az éj királynője, dráma 6 felvonásban.

Dollárt!

és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vesz

Gótsch Sándor

bankbizomános
Debrecen, Piac-utca 38.

Első emeleten,
Főposta mellett.

Telefon 8-16. :::: Vásárvasárnap egész nap nyitva.

Óra- és ékszerjavító műhely

Hunyadi-utca 12. sz.
8 nap alatt mindenféle javítást jótállás mellett elkészíték

KOHNMÓR.

15962/1920.

Hirdetmény.

Debrecen város hasznosbérbe adja:

1. A Tejgazdaság telepét a hozzácsatolt 304 kat. hold földdel együtt 1920 október 1-től 3 évre

2. A szikgáti cserépvetőből elszakított 16. számú 200 holdas parcellát az épületekkel együtt 1920 október 1-től egy évre.

3. Ugyancsak a szikgáti cserépvetőből parcellázott, a szoboszlói országguttól északra fekvő 2—15. számú, a szoboszlói uttól délre fekvő ad 1—28. számú és ezektől délre fekvő 1—11. számú, együtt 54 öt-tíz holdas parcellát 1920 október 1-től egy évre.

A 2—15. számú parcellákra, — melyek együtt 81 hold és 809 négyszöglet tesznek ki, — továbbá az ad 1—28., 1—11. számú parcellákra, — melyek együtt 252 hold és 455 négyszöglet tesznek ki — együttesen és minden parcellára külön-külön is meg lesz az árverés kísérelve.

Az árverés 1920. évi augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartatik. Árverési feltételek a számvétségnél a parcellázási térképpel együtt megtekinthetők.

Debrecen, 1920. évi augusztus hó 12.

A Városi Tanács.

Beton- és vasbeton-építkezésekhez

KAVICSOT

kiváló minőségűt szállít waggontételekben jutányosan

Nagy Izso és Radó László

építési vállalkozók
(BUDAPEST, VIII., Tavaszmező utca 1. sz.)
Mezőnyékládházai kavicsbányája.

Távirati cím: NAGYRADÓ, Budapest.
Interurban telefon: József 25-53.

„FRICZI“

KALAPSZALONBAN

óriási választékban legszebb kalapok kaphatók

Városházával szemben
Piac-utca 31. szám.

SASSOW-enyv

(kénsavas)

kékvíz és essenciák, cipőkrém, vaspap, gyertya, Raffia, Club-specialité, «Hansa»-papírok, és hüvelyek, állványpapírok, Rasol, Diana, Borolin és Ezerjő sóborszesz, gyümölcsíz, továbbá minden fűszer- és gyarmatáru cikkek legjutányosabban kaphatók

PARKAS és GOLDBERGER

nagykereskedésében,
Hunyadi-utca 17-19. sz.

Cosmetikai intézetemet

Széchenyi-utca 18. sz. alól

Simonffy-utca 7. szám alá

helyeztem át, kibővívte hölgyfodrászattal és manieur-szalonnal. Eltávolított mindenféle arcbőrhibát, szeplőt, májfoltot, pattanást 10 nap alatt. Hajszálakat, arc-, mell- és karról legrovidebb idő alatt végleg kiírtom. Arcmasszage jutányos bérletben kapható.

Megrendelésre

legelegánsabb

cipőket

jutányosan vállalom

BARNA MIHÁLY
cipész mester, MIKLÓS-UTCA 5.

100% marószóda

jégszóda, kocsi-

kenőcs, szuper-

rior papirzsák

és mindennemű fűszer- és festékaruk a legjutányosabban beszerezhetők

FRIEDMANN és ASZTALOS

(Fűszernagykereskedőknél, Széchenyi-u. 6.)

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

Elsőrendű fával égetett

mész, fedélcserép

állandóan kapható

WEISZ építkezési anyagok raktárában

Bocskai-tér 2. sz. DMKE.-vel szemben.

Földesi és Tsa

papíráruk és írószerük nagyraktára Debrecen,

CSAPÓ-U. 16., az udvarban.

Érvényes 8 napig.

Árjegyzék:

Csomagoló barna patent kg 35-
papírok 48-
Makulatura papirzsák kg 18-
Cigaretta hüvelyek 52-
Pax per Mille 52-
Janina 52-
Gavallér 50-
Waldes 60-
Tabu 60-
Riz-Abadie 65-

Írónok nagyodja K 91-600-ig
Tollhegyek nagyodja 70-130-ig
Palatábla drb.-ként 12-50.

Állandóan nagy raktár mindentel:
papírárukban és írószerekben
Club-Special cigaretta papír per dob. 195-

Férfi- és női **RUHÁKAT fest, tisztít,**

gallért és kézelőket legolcsóbban mos

LENGYEL Csapó-utca 95.

Pacsirta-utca sarok.
Fölvételi hely: Piac-utca 63.

Pásti-utca 2.
Guttmann Sámuel
Fontos kiszolgálás
naponta frissen kapható kg-ért 52 kor-ért
orth. köser hus
Legolcsóbb

Friss tojást

kisebb-nagyobb mennyiségben napi árban állandóan veszek. Vidéken bevásárlókat keresek

Pollák Zsigmond

tojás nagykereskedő Debrecen, Miklós-utca 13.

OLCSÓ HÚS!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a József királyi herceg-utcai (Bika-épület), a Pásti-utcai és a Csarnokban levő mézsárszékében a friss marhabús kilogramja a mai naptól kezdve 56 korona, borjúhús 54 korona és a juhhús 52 korona.

Tisztelettel
Grósz Nagy Mihály Társai.

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u. 16. sz. alatt

Foglalkozik kizárólag a kozmetika minden ágával, 10 nap alatt eltüntet a legmakacsabb arcbőr hibákat, m. májfoltot, szeplőt, mittessort, pattanást stb. Hajszálakat arc, mell és karról rövid idő alatt kiírt. Arcmasszage jutányos bérletben kapható bérletben.

BUDAPEST

KLEIN ÉS KRANZ

SZÁLLITMÁNYOZÓK

VI. GRÓF ZICHY JENŐ-U. 10.

TEHERÁRUK

GYORSÁRUK

szállítása. **EXPRESSÁRUK**

Friedländer Testvérek

szőlőbirtokokosok

hornaagykereskedők

Széchenyi-utca 29. szám.

Ajánlják kiváló minőségű

saját termései **fajboraikat**

olcsó napiárban.

MEGHÍVÁS.

A Püspökladányi Takarékpénztár R.-T. Püspökladányban az 1918-1919. egyesített évre vonatkozó közgyűlését

1920 augusztus hó 23. délután 4 órakor saját intézeti házában tartja meg, melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1918-1919. évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
2. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
3. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés.

Az 1918-1919. évi összesített mérleg- és eredmény számla a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, kinek részvényei a közgyűlés napját legalább 60 nappal megelőzően iratták át az 6 nevére és akik részvényeiket azok szelvényeivel együtt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt a társaság pénztáránál vagy Debreczenben az Általános Forgalmi Bank R.-T.-nél leteszik.

VAGYON		MÉRLEG-SZÁMLA.		TEHER	
	K	F		K	F
Pénztár	9742	93	Részvénytőke	240000	—
Váltók	241516	70	Tartalékalap	8000	—
Jelzálog kölcsönök	173869	84	Betét	211437	91
Ingatlanok	83024	96	Engedményezett jelzálogkölcsön	168746	55
Értékpapír	248900	—	Folyószámlai hitelezők	114276	70
Giró	6501	78	Fel nem vett osztalék	500	—
			Átmeneti kamat	2602	—
			1918-1919. évi tiszta nyereség	20993	05
				763556	21

VESZTESÉG		EREDMÉNY-SZÁMLA.		NYERESÉG	
	K	F		K	F
Üzleti költség és fizetések	75425	94	Kamatok	135281	25
Kamatok	33709	38	Értékpapír kamat	2825	74
Adó és illeték	5785	02	Leírt köv. befolyt	3956	85
Árfolyam különbözet	6350	52	Nyereség áthozat	200	07
1918-1919. évi tiszta nyereség	20993	05			
	142263	91		142263	91

Püspökladány, 1919 december 31.

Micskey Antalné, pénztárnok. Hruska Lajos, igazgató.

IGAZGATÓSÁG:

Létay Lajos, elnök, Balogh Sándor, Emerich Zsigmond, Dalmann Ferencz, Fisch Jakab, Hajdu Imre, Kaufmann Salamon, Dr. Magyar Simon, Dr. Péterfi János, Dr. Rényi Andor, Schwarcz Gyula, Tóth Gábor.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Bodnár Géza, Hajdu Kálmán, Zih Géza, Kiss Mihály.

Gépolaj,

kocsikenőcs,

jégszóda

és

mindenféle gazdasági cikkek

kaphatók

Grünberger és Glück

fűszer- és gyarmatáru

nagykereskedésében.

Kovács- és kazánszerelő,

akácnyílát,

román-cementet, tüzifát

waggontételben és métermázsánként

00 azonnali szállításra ajánlok. 00

Polyánszky Orest

tüzifa- és szénkereskedő, Szoboszlai-000 ut 1., Miklós-utca végén. 000

Videki rendelést is eszközölk.

Az utazó közönség figyelmébe

ajánlom saját készítményű

kézi- és utazó-bőröndök,

ritikülők, pénz- és mell-tárcák, angol kézi táskák, valamint e szakma-

béli munkák készítését és javítását elvállalom

FEUERMANN bőrdoboz,

Piac-utca 44.

Női és gyermekruha varrást

legkényesebb izlésnek is megfelelően, plüssérozást gyorsan és pontosan készit olcsó árban

Naményi Bözsi

varrodája :: Miklós-utca 1.

Ócska öntött vasat

bármilyen mennyiségben vesz

a Hajdumegyei Vasöntőde

Ujvárosi-út 5. szám alatt.

Terpentin,

fűnisz, politurlakk, kocsi-

lakk, simító-lakk, siccattív

brunolín, vaslakk, fehér és

színes zománc legolcsóbban kapható

NEUMANNAL

CSAPÓ-UTCA 8. SZÁM.

Kovács József

fuvarozási vállalata elvállal áru és bármilyen fuvarozást strátfal és szekérel. Személyszállítást hintóval helyben és vidékre.

Iroda: **Csapó-u. 8. sz.**

Cigaretta-hüvelyek és papírok

bármely minőségben és mennyiségben kaphatók

FRANKL REZSŐ Budapest, VI., Hajós-u. 20.

Kérjen mintázott árajánlatot!

CSILLAG ADOLF

rövidáru nagykereskedése Debreczen, Bados-utca 1. szám.

A legelősből és legszolidabb bevásárlási forrás!**Állandó nagy raktár**

mindenféle cérnaarukban, »Riz Abadie« és »Hanza« cigaretta-papírokban és hüvelyekben, rövid-, norinbergi és diszműarukban. Mindenféle szappanok és piperecikkekben, választékos nagyraktár.

Az árak olcsóságáról és a szolid kiszolgálásról személyesen tessék meggyőződni.**Fehér női divatcipő 225 kor. Schäfer, Budapest I., Döbrentel-tér 4-6.**Női és férfi kalapok
ujjalakítása

Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők
előnyárban részesülnek.**Paulo Lajos**
hordó- és famegmunkáló üzeme

PESTI-UTCA 2. Javítások gyorsan és jutányosan.

Grafitgránát(kályhaezüst, kályhafekete, grafittableta) Hírneves cseh gyártmányoknak 1921-re egyed-
áruságát közvetíti: Rohmaterial-Handels-
Gesellschaft m. b. H. Wien, I., Wipplinger-
strasse 24/26. Sürg. cím: „Rohmat”. — Mindig dúz raktár földfestékben,
chemikai cikkekben, gyógyárak, chemiai-technikai gyártmányokban.**KRAUSZ ALBERT**betoncserep- és cementárugyára
Debrecen, KISHEGYESI-UT 2., Kisállomás mellett.Ajánl legjobb minőségű könnyű betoncserepet, kútgyűrűt,
betoncsövet, kőport, mozaik-, keramit- és cementlapokat.

Dr. FLESCHE

SKABOFORM-Leghamarabb
megszüntető:

VÍZKETEGET, SÖMÖRT,

GYVART, RÖHESÉGET.

cézalái adagokban. Borfőzésés utánra való

SKABOFORMPUDER 6 korona

Kapható minden gyógy-
tárban. — Főraktár: Budapest Király-u. 12.KENŐCS ÚJBÓL KAPHATÓ!
Nem piszkít, szag-
talan, nappal is
használható. Próba-
tégely, nagy tégely és
TÖRÖK J. győgytára
Budapesten Király-u. 12.**8 nap alatt**nagyon szépen
tisztít gallért
— jutányosan
fest és vegyileg
tisztít**HATTYU, Bethlen-u. 3.****Viszketegség,**rüh, sömör gyógykezelésére
jó hatású szer a szagtalan és
kellemes illatú Gerő-féle**Boróka-kenőcs**Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló
Boróka-szappan 22 kor. Kapha-
tató minden gyógyszerárban.
Készít: Hunula Gyógy-
szerész Laboratórium
BUDAPEST, IX., Ráday-utca 12. sz.**Marószóda** 128/100 szap-panfőzéshez
Kristálysóda
Kocsikenőcs
Gyanta,**Kékkő** és mindennemű fu-
szer, festék és anyagáru
beszerezhető**Adorján Jenő és Tsa**(fűszer-, gyarmat- és rövidáru nagykereskedő
cégnél. Piac-u. 83. sz. az udvarban.)**Kalapformáló
műhely**Piac-utca 79.
KOHN HELÉNkalapszalonzában
legújabb bécsi modellek után
velour-, filc- és bársonykalap-
ok formálását, festését jutá-
nyos árban nyolc nap alatt készit.**APRÓ HIRDETÉSEK**Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó
1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15,—, minden további szó K 150.
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.**POSTA**

24 éves

komoly, intelligens leányomat férjhez adnám
olyan jobb iparhoz
vagy kereskedőhöz, ki
leányom jövőjét és boldogságát biztosítani tudja
Csakis komoly ajánlatot
»Hozomány nélkül« jel-
igére a lap kiadójába
kérek.

Őszi rózsza

Az ön által felajánlott
ismeretség-felújítást szí-
vesen veszem. Ha számdéka komoly és tisztessé-
ges, keressen fel a már
ismert helyen.**VÉTEL.**

Óeska ólmot

tisztított állapotban bár-
mily mennyiségben (10
kg-tól) veszünk. — Cím a
kiadóban.**ELADÁS.**

Egy

alig használt újonnan át-
dolgzott erős könnyű
bőrfeleles hintó kocsit,
mely egy ló után is alkalmas,
vidéken eladó. Cím a kiadóban.Dar. és oltott mész,
MENYEZET NÁD
Port. és rom. cement
FEDÉLLEMEZ
egy vég 344 kor. foly.
homok, budai föld
KUTGYÜRÜK
vakol. kőpor, gipsz,
TERNOLI PALA
Bethlen-utca 23. sz.

Valódi

oroszcipő eladó. Hol?
Megmondja a kiadó-
hivatal.

Tiszta

egész ives makulatura
papír (ujság) kapható
lapunk nyomdájában.

Eladó

2 nagy Meldlinger-kályha tel-
jesen jókarban. Alkalmos
gyári, pénzügyi, vendéglői vagy más nagyobb
helyiség fűtésére. Fűthető
fával vagy szénrel. Megte-
kinthető a kiadóban.

Gordonka

kitünő hangú eladó. Ér-
tekezni a lap kiadó-
hivatalában.

Eladó

új és használt butorok a
legszebb kivittől a leg-
olcsóbbig. József királyi
herceg-utca 20.

Mindenféle

új és használt butorok
legolcsóbban beszerezhe-
tők Piac-utca 37. (Kis-
templombazár.)**„HANSA“**cigarettafüveik és
cigaretta-papírok

Legelsőrangú

magyar gyártmány

Kapható mindenütt!

**Iskola-
ruhák**és minden gyer-
mekruhazati
cikk legjobban
beszerezhető

Dr. HEGEDÜSNÉ

**Gyermek-
divatházában**

Simonffy-u. 2. sz.

Kész és mérték után
leány- és fiuruhák.

Egy

kitünő zongora és egy
íróasztal eladó Csapó-u.
35. balra az udvarban.

Elefántesont

billiárdgolyó, 2 garnitúra,
jutányosan eladó. Cím a
kiadóban.

25 méter

papír és pamut kelme
egy tételben jutányosan
eladó. Cím meg tudható
a kiadóhivatalban.

Gazdálkodóknak

alkalmas télikabát élelem-
mért átadó, továbbá el-
adók: egy sötét férfi zsa-
kett, egy kijátszott mes-
terhegedű, egy arany-
nyakkendő, egy női
drapp grenadin ruha,
egy női és egy férfi fel-
öltő és egy színházi női
gyöngyház látszó. Rá-
kóczi-u. 28. keresztút.

C fuvola

jutányos áron eladó. Mé-
liusz-tér 5.

Gazdálkodóknak

alkalmas Szepességi-utca
20. számú házam azon-
nalra eladó. Értekezni
Simonffy-utca 18., pék
üzlet.

Üzleti

pult díofából eladó. Ér-
tekezni Hatvan-u. 22.
Belgrádinál. Ugyanott
egy menyasszonyi új se-
lyem ruha eladó.

Cserép,

zsindelev, drugár, fedél-
lemez kapható Mező Ár-
min fatelepen, Wesse-
lényi-tér.

Egy

faragott teljes hálószoba
berendezés eladó. József
király herceg-utca 36.

Eladó szőlő

Hatvan-utcai kert Diófa-
utca 12. számú kisebb-
szerű házzal 1040 kvadrát
105 ezer koronáért.

Legszebb

kivitelű háló-, ebédlő-
leányzóba, hencser,
olcsó festett butorok el-
adók Simonffy-utca 6.**KERESLET.**

Nevelőnő

magas díjazással nagyobb
gyerek mellé felvétetik.
Ertekezni Fűvészkert-
utca 8.

Tojás

nagykereskedésben telje-
sen jártas, megbízható
egyen kerestetik, Miklós-
utca 13.

3-4000 koronát

fizetek annak, aki vagy
saját lakásából átengedne
butor nélkül 2 szobát
előszobával, konyhával,
vagy modern hasonló
lakáshoz hozzájuttat. —
Hatvan-utca 2. Házmes-
terné.Asztalos tanuló
felvétetik Kozma és Hor-
váth asztalosoknál, Had-
házi-ut 13.

Egy

gyakorlott pénztár keze-
lő, valamint egy jó
családból való fiu tanu-
lónak felvétetik Hersko-
vics József bór és cipész-
kellék keresk. Piac-u. 70.**VEGYÉS.**

2000

korona jutalmat adok
annak, aki engem 2 szobás
konyhából álló lakáshoz
juttat. Címre küldött
ajánlatok a kiadóhiva-
talba intézendők.

Szorgalmas,

nagy családú tisztviselő,
bármely neki való olyan
foglalkozást keres, mel-
lyel lakásán elvégezhetne.
Szíves ajánlatot kér a
munka mineműségének
megjelölése mellett »Szor-
galmas« jelíggel a lap
kiadójába.

Egész házat

hérelnek udvarral a vá-
ros belterületén, vagy a
közelbe külsőségen azon-
nali vagy későbbi be-
költözésre. Cím meg tud-
ható a kiadóhivatalban.

Jó családból

tanulókat teljes ellátásra
elfogad izr. család. Ér-
tekezni Piac-utca 58.
házigondnoknál.

Eleserelném

főtérhez közel eső két
kisebb szobából álló laká-
sot eladó. Értekezni
lehet a közeli kertés-
ben is, hol sertést és
baromfit nevelhetnek. —
Címet kérem a kiadó-
hivatalban leadni.

Teljes

ellátást kaphat felsőbb
iskolába járó két izra-
elita leány intelligens iz-
raelita családnál. Cím
meg tudható a kiadó-
hivatalban.

Fiatal

intelligens szolid ur-
asszony földbirtokoshoz
házevetőnek, esetleg
anyahelvettesnek ajánl-
kozik. Cím a kiadóhiva-
talban meg tudható.Az összes gazdasági
munkákban jártas kerék-
gyártó felvétetik. Cím:
Nyiregyháza, Széchenyi-
ut 18.

Eleserelném

Főtérhez közel levő csa-
ládi házam 4 szobás
mellékhelyiséggel ellátott
hasonló házzal. Értekezni
Nemes, Fölér 39.

Gyermekeket

az iskolaidény kezdetével
(ritualis kosztolásra) vál-
lalok teljes ellátásra. Leg-
jobb gondozást biztosítok.
Herczegné, Miklós-
utca 37.

Felelős szerkesztő:

Dr. Hegedüs Loránt

Kiadó:

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai r-t